

༡༡། ཨ་རིར་བོད་མིའི་སློབ་ཡོན་ལས་འཆར་གྱི་མི་འགོ་འདེམས་རྒྱགས་ཀྱི་ཉི་ཤོག

(Question Paper: 2017)

བུས་ལྷན་ཚུ་ཚོད། ༣ TIME : 3 Hrs ཨང་ཐོག་ ༥༠ MARKS: 50

༡༧༽ གཤམ་གསལ་འདི་བ་རྣམས་ལ་ལན་གྲིས། Answer the following questions

༡༽ བོད་དང་རྒྱ་ནག་གི་དཀའ་ཚུགས་སེལ་ཕྱིར་ལ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་མེད་བརྟུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ལྷ་མིན་ཐབས་ལམ་འདོན་གནང་མཛད་ཡོད་པ་དེ་དག་མདོར་བསྟུས་ཤིག་གྲིས། (༥)

Briefly write about the measures or initiatives undertaken by His Holiness the Great XIV Dalai Lama in order to resolve the Tibet- China conflict, before & after the occupation of Tibet?

༢༽ ལ་རྒྱལ་མཆོག་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་དུས་དང་། ཕེབས་དགོས་དོན། དེར་མཛད་འཕྲིན་ཇི་བསྐྱེད་སྒོར་མདོར་བསྟུས་ཤིག་གྲིས། (༣)

Briefly write the year, reason & activities undertaken by the Great Fifth Dalai Lama during his travel to China?

༣༽ ལ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་མེད་བརྟུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དོན་ཚན་ལྔ་ཅན་གྱི་ཅ་ཚིག་བྲབ་བསྐྱེད་མཛད་ཡོད་པ་དེའི་ནང་གི་དོན་ཚན་བཞི་པར་བོད་རྒྱལ་ཁབ་སྒོར་ཇི་གསུངས་ཞིབ་གསལ་གྲིས། (༩)

His Holiness the Great Thirteenth Dalai Lama had made five point proclamation. Write clearly what was mentioned about Tibet in the fourth point?

༤༽ ལ་རྒྱལ་མཆོག་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་དུས་ཀྱི་སྡེ་སྡིད་གསུམ་གྱི་མིང་གྲིས། (༩)

Write names of three regents who served during the reign of the Great Fifth Dalai Lama?

༥༽ ལ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་མེད་བརྟུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་དུས་ལྷ་མིམ་ལར་དབྱིན་པོད་རྒྱ་གསུམ་ཆེད་དོན་ལྷན་འདོམས་གནང་བ་དེ་སྐབས་བོད་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་ནས་བོད་རང་དབང་ལྷན་བཞུགས་ཡིན་པའི་རྒྱུད་བྱས་རྒྱལ་མདོར་བསྟུས་ཤིག་གྲིས། (༩)

A meeting was held in Simla between British India, Tibet & China during the lifetime of His Holiness the Great thirteenth Dalai Lama. Briefly write what did Tibet's plenipotentiary do to prove Tibet's freedom?

17) བཤམ་གསལ་འདྲི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྲིས། Answer the following questions

1) བཅན་འབྲོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་སྲུ་བཀོད་པའི་བོད་མིའི་སྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ལས་འགན་རྣམས་ཁ་གསལ་བྲིས། (3)

Write clearly the responsibilities of CTA as specified by the *Charter of Tibetans in exile*?

2) བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྲོང་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་བསམ་འཆར་གྱི་ནང་དོན་སློབ་མདོར་བསྟུན་ཞིག་བྲིས། (4)

Briefly write about the contents of Memorandum of Genuine Autonomy for the Tibetan people?

3) བཅན་འབྲོལ་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་མང་གཙོའི་ལུགས་བཟང་ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་རྒྱབ་ལྗོངས་གནས་ཚུལ་ཇི་ཡིན་དང་། ལྷག་པར་བཅན་འབྲོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་སྲུ་ལེ་ལུ་བདུན་པ་འཛོགས་པའི་དགེ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ། (5)

What is the background of democratic system practiced by Tibetan people in exile? Especially, what is the reason is for including Chapter-Seven in the *Charter of Tibetans in exile*?

4) བཅན་འབྲོལ་བོད་མིར་མཐུན་ཆེན་སྲོང་སྲོང་བྱེད་ཚོགས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་ 2014 སློབ་ཆེད་རང་གི་གང་ཤེས་མདོར་བསྟུན་ཞིག་བྲིས། (3)

Briefly write about the Tibetan Rehabilitation Policy 2014?

18) བཤམ་གསལ་འདྲི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྲིས། Answer the following questions

1) ཡལོང་ས་སྐུ་བས་མགོན་སྐུ་བླེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་མཇལ་འབྲུན་མཚན་པའི་ཨ་རིའི་སྲིད་འཛིན་གསུམ་གྱི་མིང་བྲིས། (3)

Write names of three Presidents of United States of America who received His Holiness the XIV Dalai Lama?

2) ཨ་རི་དང་ཡོ་རོབ་ཁུལ་གྱི་སྲིད་གཞུང་ངམ། མི་མང་གིས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་འབྲུས་མི་རྣམས་ཀྱིས་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྲོད་པའི་གྲོས་ཚོད་བཞག་པ་གསུམ་གང་དང་གང་ཡིན་བྲིས། (3)

Name three resolutions adopted by government or people's representatives of USA or European countries in support of the Tibetan cause?

༣༽ མཉམ་སྐྱེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་གོ་སློབ་བྱེད་པའི་གནམ་གཤིས་འགྲུར་ལྷོག་གི་ལྷན་ཚོགས་སུ་བོད་ཀྱི་ཁོར་
ལུག་གནས་སྐྱོད་སྐྱོར་བྱེད་པའི་གིས་ཀྱི་དོ་སློབ་འབྲེལ་བ་འདྲ་བུ་རྒྱ་རྒྱ་མདོར་བསྟུན་ཤིག་གིས། (༤)

Briefly write what you are going to tell about Tibet's environment to the Conference of Climate Change organised by the United Nations?

༤༽ གཤམ་གསལ་དུམ་བུ་གཅིག་དེ་བྱིན་སྐད་དམ་བོད་སྐད་དུ་སྒྲུབ། (༡༠)

From the following, choose one to translate either into English or Tibetan.

༡༽ རོས་ནི་འདབ་ཆགས་འཕུར་བའི་རྗེས་ལ་ལྷ་ཞིང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་འདི་ལྷ་བུ་ཡང་སྐྱམ་
བས། རྗེས་སུ་འཕུར་བའི་གཤོག་པ་ནི་མེད། རྒྱུ་འདྲི་བར་སྐད་ནི་མི་ཤེས། སེམས་སློབ་འཆེ་མའི་ཆར་བཞིན་
བབས་པའི་དང་ནས་འདབ་ཆགས་འཕུར་བའི་ནམ་མཁའ་དོས་སུ་བལྟ་བཞིན་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་དོ།

སྐད་གཉིས་སྐྱེ་བའི་འདབ་ཆགས་མེར་ལྷན་ཚོད། ང་ཡི་བ་ལུལ་ཕྱོགས་ལ་བསྐྱོད་མིད་ན། བ་མ་མིང་མིང་རྣམས་ལ་བན་ཅིག་ཡོད།
ཆེ་འདི་མི་རྟག་མི་ལམ་སྐྱེ་མ་ལྟར། ཉན་ཉན་མེད་པ་དེ་དང་དེ་འདྲར་བཞེན། ཚད་མར་མ་འཇིག་བདེན་པའི་ཚོས་ཉིད་མེད།
དེ་བས་བསྐྱེད་མེད་འདི་ཕྱི་གཏན་གྱི་སྐྱབས། ད་ཀོན་མཚོག་ཁོན་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་ཐོབས། ཆེ་འདིར་མཇུག་པའི་སྐལ་བ་མ་བྱུང་ཡང་།
ཕྱི་མར་མཇུག་པའི་སྐྱོན་པ་མི་འདོར་རོ།

༡༽ After the Chinese occupation of Tibet, Cariappa was keen to strengthen the country's defenses right up to the border with Tibet. With this in mind, he told Nehru that Indians should prepare itself military against China's expansionist designs, Nehru flared up. He told Cariappa it was not the business of Commander-in-chief to tell the prime minister who was going to attack where. But Patel could not be brushed aside as easily. He wrote a letter to Nehru explaining that the Chinese occupation of Tibet has increased the threat to India as there was no agreed border between the two. Nehru maintained that Pakistan was the military threat, while China and India could resolve their differences with goodwill and diplomatic means. So after Patel passed away, Nehru and his men pretended that there was no problem with China. China wanted Tibet's vast area to accommodate fast-growing Chinese population; the large untapped mineral reserves could be exploited; and the domination of Asia. If this had been understood, Nehru would have followed Patel's and Cariappa's advice to both strengthen border management and resolve the border disputes, which was possible in his lifetime. The 1962 war and the clandestine nexus between China and Pakistan may not have developed.

-----END-----